

Webmagazine Clavis – Bisdom Roermond - april 2024

Op vrijdag 12 april vond in het Sint-Janscentrum in Den Bosch een symposium plaats, georganiseerd door de gezamenlijke drie ‘Gregoriusverenigingen’ van de bisdommen Breda, Den Bosch en Roermond. Een 80-tal deelnemers was present. Hoofdmoot van de dag was de voordracht door theoloog en musicus Hanna Rijken. Op voorhand is gesproken over het karakter van de dag: de problemen in de kerkmuziek zijn helder, maar waar zit de hoop? Waar dromen we van als kerkmusici en wat doen we eraan onze dromen te realiseren?

Deze positieve insteek straalde door het hele programma heen. Hanna Rijken schetste een nuchter beeld van de stand van zaken – op zich niet om vrolijk van te worden – maar leidde het gehoor tegelijkertijd langs allerhande ‘oases in het dorre land’. De grootste hoop die we koesteren, is volgens haar het gegeven dat geloof en kerkmuziek het altijd moeten hebben van inspirerende plekken die een uitstraling kennen. Voila: de missionaire kerk.

Authenticiteit

Om uitstraling te kunnen hebben, is het niet per se noodzakelijk dat er een groot meerstemmig koor aantreedt, maar een cantor of een kleine groepje zangers Gregoriaans of welke muziek dan ook, kan voldoende zijn om begeistert te raken. Veel nadruk werd gelegd op de authenticiteit van de kerkmuziek en de verzorging van de viering. Waar in het verleden wellicht eenzijdig gekeken werd naar kwaliteit en kwantiteit (niet dat die nu niet meer belangrijk zijn!), is het nu vooral zaak oog en hart te hebben voor authentieke vieringen, waarin alles met elkaar rijmt en klopt. ‘Eenvoudig en/maar/doch goed,’ is het motto. Geloofsgemeenschappen waar mensen dat kunnen ervaren en beleven, werken als balsem voor de ziel, als vluchtheuvels in het bestaan.

Hoewel de getallen detoneren, merken we tegelijkertijd een nieuwe beweging. Er is een hunkering te bespeuren naar schoonheid en waardigheid, verhevenheid en heiligheid (beauty and holiness). Rijken werkte dit alles bemoedigend uit in een ‘tien-dromen-plan’. De volledige tekst van haar voordracht zal spoedig via verschillende kanalen gepubliceerd worden. Bijgaand alvast twee kleine quotes: “Al het goede is ooit ergens begonnen”, en “geld-volgt-plan, in plaats van andersom”.

Wauw-effect

Frans Bullens en Han Akkermans vroegen in hun workshop aandacht voor de muziek in de missionaire parochie. Het heeft geen zin langs alles de lat van de traditionele beoordeling te leggen: mensen moeten erdoor geraakt kunnen worden, een wauw-effect kan een goede binnenkomer zijn. Ook hier geldt het aspect van de

authenticiteit en de betrokkenheid. Je hebt het niet allemaal en niet helemaal in de hand, maar je kunt (en moet) wel de voorwaarden scheppen die het mogelijk tot iets goeds en moois kunnen maken. Een goede verdeling tussen koor- en samenzang is onontbeerlijk voor actieve deelname.

Klinkend Materiaal

Jan van de Laar nam met zijn cantroep uit de Lambertuskerk in Helmond de deelnemers mee langs Klinkend Materiaal. Wat is er op de markt en hoe voer je het uit? Hij liet zien dat met eenvoudige middelen en toegewijde zangers veel mogelijk is, ook in de samenzang. Hanna Rijken sloot zich in haar workshop daarbij aan.

De dag werd dubbel besloten: eerst met een inspirerende vesperviering en zeer bemoedigende woorden van bisschop Gerard de Korte van Den Bosch en daarna met een rijkelijk buffet en een feestelijk slot van een mooie dag. De eerste reacties waren positief: je ging geïnspireerd naar huis, naar je parochie, naar je koor en geloofsgemeenschap.

Ed Smeets, gedelegeerde voor liturgie en kerkmuziek